

ağın

FIKİR VE SANAT DERGİSİ

Ağın

Clüneyt ÖZKUL

Ağın

Şeref ERDEM

Mustafa YÜZBAŞIOĞLU

Gençağa

Cevay ONAY

Mehmet BEYDEMİR

Mehmet ERGÖNÜL

Ömer KAYAOĞLU

Ülkü SOYLU

Nadire KARADEMİR

V. ÖZKUL

Dr. Hamit SOYLU

H. Hüseyin KARATAŞ

İsmail BEYDEMİR

: Okuyucularımızla

: Çocuk Şiirleri

: Düşünceler

: Belçika Mektupları

: Akrostiş

: Gördüklerim

: Ağın Müderrisi Hüseyin Hüsnü Efendi

: Ağın'ın Avcıları

: Yılan mı?

: Ağın'ın Yolları

: Yine Ak Örtüler

: Canımdan Ziyade Sevdığım Ağın

: Ağın'dan Nükteler

: Türkiye'de Akıl Hastahaneleri

: Osman Tepeli Karınca

: Ağın'da Ülkücü bir Öğretmen

Okuyucularımızla

Bu sayımızda da yine yurdun ve dünyanın uzak köşelerinden gelen mektuplar var elimizde. Bunlardan, Malatya'dan gelen bir mektup şöyle diyor : «Bu güzel ve övünülecek teşebbüsünüzden dolayı sizleri candan tebrik eder, dergimizin yaşaması ve daha ileri merhalelere ulaşması için emirlerinizde olduğumu bildirir, başarılar dilerim.»

Adana'dan bir okuyucumuz şunları yazıyor : «Dergi her sayısında daha iyi çıkıyor. Hele bu sayıya klişe de konulmuş. Bundan önce de vardı ya. Daha da pahalıya çıkıyor demektir. Okuyuculardan gördüğünüz tepki ve teşvik ne olursa olsun, gerçekten, iyiden ayrılmayım.»

Malatya'dan gelen bir başka mektupta hemşehrimiz duygu ve düşüncelerini yansıtmaya çalışıyor. «Şirin Ağın'ımızın hasretini dindiren kıymetli dergisi muntazam olarak alıyoruz. Öyleki bir aylık zaman yıl gibi geliyor bize. Adeta sabırsızlanıyoruz. Dergiyi okudukça biz sıladakiler kendimizi Ağın'da yaşıyor sanıyoruz. O kadar tatlıki bir dakikada okuyoruz. Ondan sonra döne döne okuyoruz.»

Sizlere her hususta yardımlarımızı bir Ağın'lı olarak esirgemiyeceğimize güvenin.»

Bir mektubumuzda Avrupa'dan var. «Aboneliğim için 100 frank gönderiyorum. Onu liraya çevirirsiniz herhalde. İşçi dövizli olarak değerlendirilebileceğini umuyorum. Dergimize az ilerde birkaç abone ile maddi, fakat her zaman gönülden manevi desteğim. Becerebildikçe yazı göndermeye çalışacağım.»

Daha bunlardan başka hemşehrilerimizden gelen birçok mektuplarda maddi ve manevi destek olacakları, ayrıca

kendilerine düşen göreve her zaman hazır oldukları bildirilmektedir. Bütün bu okuyucularımıza ve halen kıymetli yardımlarını esirgemediğimiz hemşehrilerimize gönülden teşekkür ederiz.

Ne varki bütün bunları okuyup yazarken insanın aklına bir sözcük geliyor. Hali vakti pek de iyi olmıyan bir kimseye «Durumunuz nasıl?» diye sorsanız, «Kendi yağımız» kavruluyoruz» diye cevap verir. Hepimizin bildiği gibi birçok aileler kendi yağları ile kavrulmaktadır. Bu durum bir ömür boyu devam edebilir. Mevcut yağın tükenişi erken veya geç olabilir. Ama sonunda mutlaka tükenecektir. Ancak bunun devam etmesi ve uzun süre yaşayabilmesi için O'na katkıda bulunmak gerekir.

Dergimiz çıkmaktadır ve

devam edecektir. Daha güçlü, daha kuvvetli olması O'na maddi manevi katkıda bulunmakla mümkündür. Mektup yazan sayın okuyucu ve hemşehrilerimiz, nasıl yardım yapabiliriz diye sormaktadırlar. Yazı göndermekle, bir kaç abone temin etmekle, özel ve tüzel kişilerden yardım ve reklam sağlamakla, v.s. Karınca kararınca her hemşehriden bunu bekliyoruz.

Adapazarı'ndan, dergiye yardım gayesiyle para gönderen Sayın Nuri ve Remzi Gençosman'lara sonsuz teşekkürlerimizi bildiririz.

Yazı gönderen bazı okuyucu ve hemşehrilerimiz, «Kitap yazan, gazete çıkaran kalem sahibi Gençosman'lar nerde, niçin dergide görmüyoruz?» diye bize soruyorlar. Bizde kendilerine soralım Neredesiniz?

Çocukların dergiye ilgilerini sağlamak ve okumaya alıştırmak bakımından dergide bir çocuk köşesi açılması düşünülmekte idi. Bu düşünceye dayanarak Ağın Abdullah Lütfü İlkokulu 1. Sınıf öğrencilerinden Cüneyt ÖZKUL'un gönderdiği şiiri yayımlıyoruz.

Çocuk Şiirleri

AĞIN

Kavunun, karpuzun, üzümün balı,
Armudun tatlısı, elmanın alı,
Bademim, incirim, narım,
Hepside sevgili Ağın'dan çıkar.

**

Köyleri, kentleri yiğit yatağı,
Bir kartal yuvası sanki her dağı,
Havası temizdir, suları serin
Benzeri bulunmaz güzel Ağın'm.

AĞIN FİKİR ve SANAT DERGİSİ

Ağın Fikir ve Sanat dergisi

Düşünceler

Sahibi : Ağın Kültür Derneği
adına Dr. Vakıf ÖZKUL

Bu sayıda yazı işleri müdürü
Nihat İSBİR

İdare yeri ve haberleşme ad-
resi : İç Cebeci Özsoy sokak
No : 3/4 — ANKARA

Gönderilen yazılar «Yazı ku-
rulu» nun incelenmesinden ge-
çer.

Gönderilen yazılar, /yayınlan-
sın veya yayınlanmasın, geri
verilmeyeceği gibi telif ücreti
de ödenmez.

Dergimiz ayda bir çıkar.

Dizgi ve Baskı Ankara Basım
ve Ciltevi — ANKARA

YIL : 1

SAYI : 5

MAYIS : 1967

Yılığ : 12 TL.

Geçenlerde bir hemşehrimizle karşılaştık. Çoktandır görüşme-
miştik. Kendisi, uzun zamandır Ankara'da olduğu halde, yılda bir
iki defa, o da bayram toplantılarında karşılaştığımız bir kişidir.
Oturup bir kahve içimi konuştuk. Arkadaşımız, dernek çalışma-
rını yetersiz buluyor ve bunları şu maddelerde topluyordu :

Ağın Kültür Derneği, daha çok Ankara'daki Ağınlıların, o da
belli bir çemberi aşamayan gurubunda faaliyet göstermektedir.

Ağın'lı deyince yalnızca ilçe merkezi hatıra gelmekte köyler
genellikle bu kapsamın dışında bırakılmaktadır; oysaki Ağın'ın
köyleri değil Ağın çevresindeki birçok komşu ilçe köyleri dahi res-
mi olanlar dışındaki bütün ilişkilerini Ağın'la kurmuşlardır, devam
ettirmektedirler, Ağın'lı olarak tanınmaktadırlar ve resmende
Ağın'a bağlanmak için birçok müracaatlar da olmuştur. Ağın kül-
halinde ele alınmalıdır.

Derneğin maddi gücü zayıftır, bu sebeple kuruluş gayesine
yaklaşamamaktadır, özellikle Ağın'a gerekli ufak yardımlarda
dahi çaresiz kalmaktadır. Yine bununla ilgili olarak, üniversiteli
birçok Ağın'lı gencin imkânsızlıklarından habersizdir, haberi de
olsa yardım imkânlarından yoksundur.

Dernek, Ağın'ı tanıtmakta daha faal olmalıdır, yılda bir-iki
gece, ya da çay toplantılarıyla Ağın folklorunu tanıtmalı, dinle-
meli, radyoya bandlar vermek imkânlarını aramalıdır .

Bütün bunların gerçekleşebilmesi için, yalnız dernek yönetici-
leri değil, tüm Ağın'lılar bu çalışmalarını benimsemelidir, herkes
bir damlacık da olsa yapacağı maddi - manevi yardımın bir gölü
doldurmada olduğundan haberdar olmalıdır.

Bunları burada yazarken, yılda bir veya iki defa tesadüflerin
karşılaştığı hemşehrimizin kulaklarını çınlatmak isteriz. Yalnız
onun değil, daha, onunla beraber yine yılda bir defa karşılaştığı-
mız ya da yıllardır hiç görmediğimiz, ismini bile bilmediğimiz yüz-
leri bulan hemşehrimizin kulaklarını da

Ancak, hemen itiraf edelimki, o hemşehrimizle görüşürken
gözlerindeki samimiyet, ses tonundaki içtenlik, jestlerindeki heyecan
gözümüzden kaçmadı. Bu yolda açılacak bir kampanyaya iştirak
etmenin, vazife almanın istekliliği bütün hareketlerinde hakim
olurken «Hemşehrilerimizin, birçok hemşehrilerimizin, dernek fa-
aliyetlerini bırakın da bayram toplantılarına bile uzak kışlarının
nedenleri üzerinde neden durmuyoruz, niçin herkesin kapısına ka-
dar gitmek imkânlarını arayarak onları bize yaklaştırmak yolları-
nı aramıyoruz?...» diyordu.

Evet, konu bir yere bağlanıyordu : bir kampanya!... Fakat yil-
lar önce derneğin kuruluşu bu kampanyayı açmamış mıydı? Bu
dergi bununla ilgili yeni bir adım değil miydi? Üzülerek belirt-
lim ki burada da ulusca sahip olduğumuz bir alışkanlığın acı ger-
çekleri karşımıza çıkmakta. Bir eylemin kısa süren ilk oluş heyecanı,
önce aşırı tezahurat, tantanalı toplantılar nutuklar, sonra da tamamen
unutma. Oysaki, sessiz sedasız iş yapmayı, daha az ko-
nuşup daha çok eser vermesi biz de yapamaz mıyız? Neyse, konu-
yu kaybetmeden : biz şuna inanıyoruz ki, yukarıda bahsettiğimiz
gerçekler üzerinde, her gün görüp görüştüğümüz hemşehrilerimizle
beraber yılda bir gördüğümüz ya da göremediklerimiz de aynı ka-
mıdadırlar. İşte bu küçük dergi, bizi maddeten ve manen biribiri-
mize ulaşmaya çağıran kampanyanın, mevcut şartlarda, en im-

(Devamı 15. sayfada)

BELÇİKA MEKTUPLARI

Yazan : Şeref ERDEM

Bu dünyada bir yer var, adı Qilly.

Qilly Bruxelles'e 60, Bruxelles Ankara'ya 4000,

Ankara Ağın'a 800 km.

Qilly'de bir oda, o odada bir masa...

Bir gün ne oldu bilirmisiniz? O masanın üstünde Yeşil bürünmüş beyaz bir LİİN buldum. Bütün yaşantımın yarısının geçtiği, şimdi özlemimle kavrulduğum Ağın'ı. Ne sevindim, ne sevindim anlatamam. Çok güzel bir iş ettin, ula yaşı Vâkıf.

Hasretle daldım Ağın'a. İçinde, hep sevdiklerim. Niyazlı oturmuş narın altına, sağdan alır sola vurur. Vay gızılğurt vay. Sol yanında kırmitig'in İsmail. Şimdi Beydemir olmuş. Kırnata-dan ezgi çıkarır gibi, ahenkli, ahenkli döktürmüş. Ne güzel de laf eder olmuş. Ula yaşı İsmail. Onat Hocam binek taşında. Kırpıştırıp duruyor gözlerini. Dediklerini yapın, yoksa tokatlar yağlar. Adreslerde gördüğüm isimlerle özlem çıkarmağa çalışıyorum. Ö. Lütfü Uzunoglu, Acar eniştem, Özkan'ım, Nisgerli Mustafa, Sonra sakatlar, keller, körler. Cevat emmim tozlu yüklüklerden kaynak arıyor.

Üç ayda neler başarmışsınız! olağan işler değil bunlar. Ağın dergisi çıkmış, İlhami nişanlanmış. Duran'lar mutlu, Güzel Ağın çok daha yüzel olsun dilerim. Hem de çok uzun ömürlü.

Çobandan sakız umulur. Şimdi benden Avrupa havadisi umarsınız.

Anam, buraları sorarsaz topraklarını pek çok seviyor bunnar. Yele, seale bir habbe kaptırdıkları yok. Alaman toprağında bağlar gördüm. Osmanbaşı'nın yamaçları düz ova onlara göre. Her igirmi adıma bir duvar çekmişler betondan. Bağ dikmişler sıra sıra serpineleri demir. Kör olam yaşlı tevek yok içlerinde. Dereler mi? İki yanı Çimentodan galıp, tabanı kaldırım. Bizim değirmen olukları onca mazbut değil. Şimdi gelin az beri. Çaylar var, ırmaklar var bir de koca nehir. Nerde toprağı öpecek olsalar, vurmuşlar ağızlarına bir top harcınan. Aylar boyu yağmur yağarda suları bulanmaz buranın.

AKROSTİŞ

Andıkça seni dolukur gözlerim, senden
uzakta,

Gurbete düştüm, tütmüyor artık bacam
ocakta,

Irakum senden amma, sevgim yitirekte,
adın dudakta,

Nasip mi bilmemki kavuşmak sana son
durakta.

Mustafa YÜZBAŞIOĞLU

Beni sorarsaz oturuyorum o berrak suların başında, bu günlerde çamur akan Fırat'ı, Karasu'yu, Poğlu çayı, Kohpinik Çayını düşünüyorum. Bir de Andiri Deresini. Vay, göl olasılar vay! Götürmüşler uğrunda öldüğümüz toprağı üstten, üstten, de kel etmişler her yanını. Çam dikilesi Seftiller, payam dikilesi boş bayırlara güreş vuruyorda yansiyip sanki bağırmı yakıyor anam.

Adamları heç öğrenmiyor buranın. Yapırım ederim demiyor kimse. Ama ha bire yapıp ediyorlar. Herkes eğmiş başını önüne işi neyse durmadan onu yapıyor. Her gün biraz daha çok iş, her gün biraz daha sağlam makine, daha süt-lü inek, daha iri meyva daha geniş yol yapıyorlar. Bizim işçileri her gün biraz daha derinde ediyorlar kömürü.

Burda mı Her milletten, her mezhepten, her meşrepten adam var. Kimse kimsenin dinini, mezhebini sormuyor. Kim olursan ol. Boncur mösyö, bonsuvar madam. Tavuk, koyun, at, eşek, öküz, domuz ne bulurlarsa yiyorlar. Sade adamlar birbirini yemiyor.

Bir de Ağın Kaymakamına selâm ederim.

Gördüklerimiz

Yazan : GENÇAĞA (İsmail BEŞE)

Hayata bağlılığımızın, yaşamayı sevmemizin sebepleri arasında ümit ve hatıranın değerleri ölçülemez. Belirli noktadan meçhule akan hayat yolu, sonlu olarak ferdin, sonsuz olarak milletin var oluşu, hatıraları ve ümidi ile kaimdir. Mağeri hayatın asaleti, sefaleti aynı duyguyu taşıyan insanları birleştirmekte varolma, yaşama, yaşatma azmini millî şuurı doğurmaktadır.

Çevremize köy ve kasabamıza, ailemize ve şahsımıza inelim. Müsterek olduğumuz noktalar o kadar çoktur ki, her an hissetmesek dahi hadiseler kendine çeker ona yaklaşır duygulanır, coşar veya kederleniriz. Evimizde en üzüntülü, yorgun halimizde sokaktan gelen ahenkli bir davul sesine, hemen pencereye koşar kayboluncaya kadar takip ederiz.

Aşağı damda yatıyorum sene bilmem kaç; rüyadan irkilir gibi, uyandım, sakin sessiz ve serin havada tatlı bir ses; hemen intikal ettim; o gün Kepekçigilin rahmetli Hüsnü Ağabeyin düğünü olacaktı. Çalgı geliyor. Ne tatlı ne güzel nameler. Hafif davul sesini boğan Gani dayının klarneti, Kengerin kemanı uyuyan Ağın üzerine ne güzel ne renkli bir örtü çekiyor. (Sabahın seher vektinde görebilsem...) Uyanıp damlara çıkan, pencerelerden sarkanlar. Demek uyan ben değilim başkalarında var.

Anamda namazını bitirmiş dışarı çıkmıştık ilk sözü «tüf tüf» oldu. Bu beni üzen en fırgatlı sözdü. O «tüf tüf» bana idi. Çünkü o gün ikmal imtihanına gitmek için akşamdan hazırlanmış sabahleyinde makineye binecektim.

Ben bu düğünü görmedim fakat çok düğün gördüm. Çocukluk ve gençliğimin düğünü biraz daha düzenli ve şenlikli idi.

Gani dayı halay işareti verdimi iyi oyuncu tanınanlar ya kenara çekilir yahut alâka göstermiyorlarmış gibi davranırlar davet beklerlerdi, nazlanırlar, bahaneler ileri sürerler; yine de oynarlardı.

Büyük mendili ile başta Kahveci, Hekkâm-başı gilin Mehmet, Semerci gilin İbrahim, Lingirli gilin Hüseyin dayılar ve arkadaşları uzun (İsssss) işaretinden sonra ağır ve vakur oyuna başlardı. Oyun karışmaz, oyuncu karışmazdı. Uzun bir halayla faslı tamamlardı. Çalgının sesi ile coşan bizler hemen bir daire çevirir yumruk oyununa başlardık. Davul durmuş etrafımız kalabalıklaşmıştır. Yumruğuna güvenen canını ortaya atanlar iştirak eder dönerlerdi. Canımızın

acımasını niye isterdik, düşünüyorumda kayıyan kana bağıyorum. Yumruğundan en çok çektiğim Çuhadargilin Sabri, Apuşmalı Hüseyindi. Temsilde hata olmasın boğalar gibi kıyasıya vururduk. Bir başka gurup ortasında usulsüz güreş yapanlar, yerlerde sürünenler gömleği, entarisi veya pantolonu, ceketini yırtılanlar. Hoyrat, haşın amma bunlarda bizim o dekor içinde eğlencemiz, zevkimizdi.

Gani dayı dinlendi yumruklaşan, güreşen bizlerde oyunu bitirdik. Fasil başlamıştır sıra bizlerde seyirciyi memnun edecek kadar hünerimiz vardır. İkinci gilin Muhlis, Çuhadar gilin Sabri, Polis Ali gilin Mustafa, Damat gilin Burhan, Kaya gilin İbrahim, Adde gilin Bahattin, Kulunç gilin Hüsnü, İsmail Kavas gilin Bedrettin ben ve diğer arkadaşlar. Bizim fasılda kol biraz daha uzun, hareketli ve heyecanlı. Fakat Mehemmet dayının türkülerini okuyamazdık.

Yara benden yara benden

Yalvarım yara benden

Sinemde Dağ-ı hicran

Sağalmaz yara benden

Sözlerinde o insanların azabını, nesillerin çektiklerini gizliyen bu şarkı iplere asılan gaz lambaları hüzmelerinden süzülerek karanlık vadinin derinliklerinde eriyip kaybolurdu.

Sigarasını bitiren Gani dayı kenarla orta arasındaki büyücek bir taş a yahut uzun bir hezana ilişerek kol oyununa davet ederdi. İşte Hacı Yusuf gilin Kemal işte Bahattin, işte Mustafa, işte Sıtkı dayı tam oyun sona ereceğine yakın ne zaman geldiği bilinmeyen uzun beyaz entarili kalıplı siyah fotörü, bağları gözük asker fotini, bakımlı pos bıyıkları ile Eyüp ağa oyuna dalar ve Gani'yi iyice yorardı.

Dut çarşafı ile kurulan sahnede yaptığımız mûsamere düğüne renk, seyirciye zevk verirdi. Hele zeybek faslı çocukları nasıl memnun ederdi. Uydurma gelin teşhisine erkek ve kadın her seyirci iştirak eder ve tanındığı an zeybeğin açtığı meydana elinde mumla güveyi ve oyuncular girerdi.

Düğün evi karınca yuvası gibidir. Girilir, çıkılır, çalışılır, yenilir ve yıkılır. Hizmetlerin çoğu etrafı yürütülür. Herkes hal ve ahvaline göre yardım eder. Hiç bir hususta düğün sahibi yalnız bırakılmaz. Bu kolektif hizmet anlayışı bizim her yönümüzü ihata etmiştir. Fakirizdir amma diğerkâımızdır. İmkânımız ve vaktimiz nisbetinde hepimiz herkese yardımı severiz. İnanç, heyecan ve halk sevgisi hakka sevgi hepimizde mevcut haslettir. Kaç dargınımız, kaç hırslımız, arsızımız vardır; bir elimizin parmakları bunlara çok gelir. Bu hasletimizi işlemememiz eksikliğimiz kusurumuzdur.

(Devamı 14. Sayfada)

Ağın Müderrisi HÜSEYİN HÜSNÜ EFENDİ

(Geçen sayıdan devam)

Yazan : Cevat ONAY

Gegen sayımızda belirttiğimiz gibi yaşadığı sürece çevresine her yönden akılcı ve azimli bir önder olan Müderris Hüseyin Hüsnü Efendi merhumu yalnız kütüphanesine kaplanmış çekingen bir bilgin olarak görmediğimiz için daha doğrusu o böyle olmadığı için Onu bütün yönleri ile tanıtmak istiyoruz. Bunun için de önce bilgisel kişiliğini (İlmî şahsiyetini) ele alıyoruz.

Bu konuda fikir yürütmek ve değerlendirmek, elbette ki, en az onun derecesinde bilgiye sahip olmayı gerektirir. Fakat buna erişememiştir diye onu bütün değerleriyle unutulmağa terk etmeğe gönlümüz razı olmadı. Dilimiz döndüğü, aklımız erdiği kadar gördüklerimize, işittiklerimize dayanarak Onu tanıtmaya çalışacağız.

Hiç şüphe yok ki o, herşeyden evvel eşi az bulunan bir din bilgini idi. Bilindiği gibi din bilgisinin önemli kolları vardır. Bunlar (ELÂM) Kur'anı kerimi okuma, anlama, başka dillere çevirme, açıklama, ve dinin inanma konusunda gereken bilgiler; (HADİS) Hz. Muhammed'in sözleri konusundaki bilgiler; (FIKİH) Kur'an'dan ve hadisten çıkarılan ibadet, ahlâk, hukuk, ve sosyal davranışlara ait bilgiler ki bunların herbiri başlı başına bir üniversite kürsüsünü işgal edecek önemli konulardır. Yukarda da söylediğimiz gibi biz onun bu konulardaki bilgi derecesini belirtme yetkisine sahip değiliz. Ancak o devirde bu üç kolda da yetter bilgilere sahip olmaları (Devriye Müderrisliği) unvanının ve yetkisinin tanınması mümkün değildi. O ise ki o buna ait bir icazetname (diploma) almakla kalmamış bu konularda o kadar çalışmış, o kadar ilerlemiş ki medrese derslerinde olduğu gibi Ağın sınırlarını taşıyarak Kemaliye

ve Elâzığ bölgelerinde verdiği vazlarında dinleyenlerini kendisine hayran bırakmıştır. Çok tatlı sohbetleri ve gittikçe derinleşen bilgisiyle Elâzığ'ın ünlü bilginleri yanında da üstün bir sevgi ve saygı kazanmıştı. Bu cümleden olarak onun zamanında Elâzığ Valiliği görevinde bulunan ve sonraları İstanbul Darülfünunu (Üniversite) Müderrisliğini yapmış olan o devrin bilgin ve düşünürlerinden Mehmet Ali Ayni Bey, Elâzığ'da iken Müderris Efendi ile tanışmış ve çok takdir etmişti. Bu takdîrkârlık Hocamızın ve Mehmet Ali Ayni Beyin ömürleri boyunca devam ettirilmiştir. Yine Elâzığ eski Vallerinden olup sonraları uzun zaman B. M. Meclisi üyeliği yapmış olan Sabit Sağıroğlu ve yine mevki sahibi hemşehrilerimizden Kemal Gedeleç taraflarından da daima hürmetle anılmıştır.

Elimizde yazılmış bir eseri yoksa da canlı eserleri olarak medresesinde yetiştirdiği ve mezun ettiği öğrencileri birçok ilçelerde Müftülükler, vâzlıklar yapmışlardır.

Hocamızın bilgi değerini anlatması bakımından şunu da yazmadan geçemeyeceğim :

İstanbul'da öğrenimini yaptığı sırada o zamanı yine İstanbul'da yaşamış olan hemşehrilerimizin anlattıklarına göre Ayasofya camisinde bir çok vâzlar ayrı ayrı kürsülerde aynı saatlerde vaaz verirmiş. Bu vâz arasında bulunan Müderris Hüseyin Hüsnü Efendi'nin ilmi derinliğini, çok güzel ve açık seçik konuşmasını gören diğer kürsüler cemaati kürsülerini terk ederek Hocamızın kürsüsü önüne akın ederlermiş; esasen Saray mensuplarının dikkatinde bu akınlar çekmiş, geçen yazımızda açıkladığımız sonuç da bu olaylardan doğmuştur.

Hocamız Müderrislikte A-

ğın'da tek olduğu için sadece (Müderris Efendi) unvanı ile anılır ve tanınırdı. Biz de yazımızda bu hatıraya uyarak ismini hep Müderris Efendi olarak alacağız.

Evet bütün bunlarla birlikte Müderris Efendinin kendisine üstünlük kazandırın özelliği, dinî bilgileri hiçbir zaman aklın dışında anlamaması, din konularını ve kurallarını ve konularını daima akla uygun ve akıcı esaslara göre açıklamasıdır. O vaazlarında, çağının vâzlarının kullandıkları o monoton edadan ve basma kalıp kelimelerden tamamiyle ayrılır kendisine özgü bir sistem kullanırdı. Vaazdan daha çok dinî sohbet mahiyetli bir hava içinde dinlerdik onu. Onun vaazını dinleyenler cehennemden kaynayan kuyularını cennetin huri ve gılmanlarını düşünecek yerde hayatı, hayatın icap ve zaruretlerini ve bunlar karşısında dinin akla dayanan ayarlayıcı, düzenleyici hükümlerini düşünürler ve bulurlardı. Bunun içindir ki onun vaazlarının havasına kordudan doğan miskinlik yerine daha iyiyi yapma azim ve heyecanına dayanan akıllı ve hayatı bir mantık ve muhakeme hazzı hâkim olurdu.

Onun yine bu bakımdan dikkati geçen başka bir tarafı da doğunun bir bucağında doğup bütün gençliğini aynı yerde geçirdiği ve hattâ meslek hayatının hemen bütününü aynı bölgede yaşadığı halde öğrenimi sırasında tamami ile benimsediği İstanbul şivesini aksatmayan, çok güzel konuşan, yerine göre kelime bulmakta güçlük çekmeyen kuvvetli bir hatip oluşu, sesinin tonuna hâkim olarak hitabet sanatına yakışır edalar veriş, vaazlarında işlediği konuyu hayattan aldığı komik ve trajik örneklerle canlandırışı, dinleyen cemaatin psikolojik du-

rumuna uygun biçimlerle süs-
leyişi idi.

**Tasavvuf bakımından ki-
şiliği :**

Müderriş Hüseyin' Hüsni
Efendi İslâm dininin yalnız
maddî hayatla ilgili dış yönü
ile kalmamış onun içine, özü-
ne girmek için tasavvufa da
intisap etmiştir. Mutasavvife
tarikatlarından Nakşibendî ta-
rikatını seçen Müderriş Efendi
az zamanda bu tarikatın böl-
gemizde halifelliğini alarak bi-
ricik temsilcisi olmuştur. Bir
tarikat dervîşi derken hemen
aklımıza kendi fikir ve zikri-
ne dalmış, dünyayı terk etmiş,
bedenen çalışanlara göre tem-
bel bir insan gelir. Halbuki
bölgemizde ruhunu ve anlayı-
şını yaymakla görevli bulunan
Müderriş Efendi bu görevine
özgü bütün vasıfları ve üstün-
lükleri şahsında toplamış oldu-
ğu halde onda, değil bir mis-
kin bir tekke dervîşi görünü-
şü, bu anlayış ve davranışa
uzaktan yakından benzerine
dahil raslamak mümkün değil-
di. Bu sebepten olacak ki o çağ-
da sofilliği hayata gözlerini ka-
payan bir miskinlik anlayışı
içindeki softalar tarafından
hayli yarırganır. Onu kendi-
lerince (ağyar) yabancı insan
telekki edilirdi. Fakat o, bu
gibi cahil ve basit kimselerin
bu hallerini bildiği halde hiç
de mühimsemezdi. Hattâ tari-
kat konusundada bilgisizlikler-
le savaşırlar İslâm dininin ruhu-
na ve hükümlerine uymayan
anlayış ve davranışları düzelt-
meğe çalışırdı.

Seriat bilginlerinin, tari-
kat şeyhlerinin ve dünya zen-
ginliği uğrunda her davranışı
haklı görenlerin biri birine ta-
ban tabana zıt yaşadıkları o
çağlarda bu üç unsuru haya-
tın gerektirdiği ve imkân bul-
duğu derecede birbiriyle bağ-
daştırarak Allahın, Peygamber-
in emirlerini hakkiyle yerine
getiren Hocamızın dünya iş-
lerine de lâyık olduğu önemi
vermesini bilmesi onun ne ka-
dar seçkin bir varlık olduğunu
ispata yeter.

(Devamı gelecek sayıda)

Ağın'ın Avcıları

Yazan : Mehmet BEYDEMİR

Sene 1952 mevsim ilkbahar, Biliyorsunuz bu mevsimde yaz evcikleri yapılır. O senede Ali Uşak tepesinde yaz evcikleri yapmıştık, aynı tepede Terzi Muhlis abi bizim Vahdetin Andirli Şevki Dayı ve bir kaç arkadaş daha vardı.

Bir gün aklıma bir muziplik geldi Muhlis Abinin yanına gittim Şevki dayıya yapacağım muzipliği kısaca izah ettim. Terzi kırpıntılarından üç tane keklik büyüklüğünde yumak yaptım. Bu yumakları, aralıklı olarak birbirine bağladım. 50 metre kadar bir kırnap tedarik ettik. Aynı gün akşam evciğinde Şevki dayı evcikten kalktıktan sonra Vahdetin de beraber Onun evciğine geldik. Bizim sunni keklikleri kol diye tabir ettiğimiz Çalının görülmüyecek şekilde bir yerine yerleştirdim. Kırnapı atım yerine yukarı sererek çağılın önünden geçirip yan taraftaki bir kayanın altına bıraktım. Malum; bu sabah evciğinde, Şevki dayıya gelen ilk keklikler olacaktı. Arkadaşlarla akşamdan anlaşılarak aşağıdan yukarı toplam şafaktan evel Şevki dayıya alıp tepenin yolunu tuttuk. Plânuma zemin hazırlamak için tepenin eteğine yeni gelmiştik ki ben sözü keklikten açtım. Akşam evcikten gelirken tepeden üç tane kekliğin uçtuğunu, bu kekliklerin böğürtlen deresi istikametine doğru uçtuklarını söyleyince Şevki dayıyı bir telaş aldı. O'nun tatlı şivesi ile «Valla diirim onlar benim evciğe gelirler, hemde erken çıkarlar» deyip bir sıkı yürüyüşe başladı. Keşke söylemese idim bende başladım arkasından koşmaya, çünkü oraya aynı anda benim de gitmem gerekli idi. Ne ise.. Nefes nefese evciğe geldik. O evciğine bende

kayanın arkasına oturdum. Ortalık biraz ışıklanmaya başlayınca bir kaç kere keklik gibi öttükten sonra başladım yavaş yavaş yumaklarımı çekmeye. Bu arada bizim avcıda yumakları görüyor fakat ne olduğunu bir türlü anlayamadığından atamıyor. Nihayet yumaklar atım yerini pitiirip bana gözük-tüler. Artık yumakları çekmeye yerinde oynatmayı uygun buldum. Şevki dayı tüfeği mazgaldan çekip çağılın üstüne sürmüş, aman keklikleri kaçırmıyayım endişesi ile güzel bir nişan almış. Benim gözüm yumaklarda. Derken bir şimşek çaktı arkasından kulakları yırtan tüfeğinin sesi çıktı, bende derin bir nefes aldım. Bizim avcı büyük bir sevinçle evcikten fırladı avının başına gelip yumaklardan birini keklik diye eline alınca diğer yumaklarında beraber kalktığını görüp ne olduğunu kestiremeyip korku ile tekrar yere fırlatığı gibi evcikte bıraktığı tüfeğine koştı. Tüfeğini alıp gene avunun başına gelince durumu anladı. Orada yapacak başka işim kalmadığından oradan uzaklaşıyordum ki karşı tepede evciğe giden kardeşi Salimin sesini duyunca dinlemeye koyuldum. Konuşma aynen şöyle :

— Ula Şevki! Şevki! Gene sabah sabah patlatın kaç tana vurdun bari.

Sirke gibi köpürmüş olan Şevki dayı hırsıyla cevap verdi.

— Ula bide sen çıkma garşına...!

— Ne oldu.. hayır ola..!

— Ne olacak o kırmitiğin oğlu bana öyle bir oyun oynadığı yumaklara tüfek attım.

(Devamı sayfa 14. de)

YALAN MI ?

Vatana yurttaş yaraşır.
Yurtsuza, sürü demişim.
Bayrağımı öpmeyene
Soysuzun biri demişim.

Süslü hayalle yatana,
Dosta fiyaka satana
Diliyle çirkef atana
Elimin kiri demişim.

Haçı koltuktan çıkanlar,
Sizin için çalar çanlar.
Bahçemdeki ak fidanlar
Alınımın teri demişim.

Oruç tutup cana kıyan,
Çalıp çalıp binlik sayan
Başı topraktaki çıyan
Bitme de çürü demişim.

Ne sakallı dervişim ben,
Ne de sırra ermişim ben
Halka gönül vermişim ben
Haksıza, geri demişim.

Suya gidip testi kıran
Hamamda halka haykıran
Satıldı tavlada sıran
İt olda ürü demişim.

Dümene geçince kaptan,
Başak ayrılacak saptan,
Koşun aydınığa toptan
Dönmeysin geri demişim.

Su dövülürken havanda
Dert kaynar kara tavanda
Tek değilsin zor dâvanda
Dağlara yürü demişim.

Ark suyunu tül den içen
Saç uzatıp güzel seçen
Şiirin ırzına geçen
Kökene kuru demişim.

Mehmet ERGÖNÜL

Ağın'ın Yolları

Mektubum gelmiş tazedem
Yüreğimi köz, köz eden
Ne bacıdan, ne teyzeden
— Ağın'ın yolları iniş —
Kokusu var yârdan gelmiş.

Çiçekli, kuşlu bir yazı
Satırlara sinmiş sızı
İki çeşme iki gözü
— Ağın'ın yolları iniş —
Acı çekmiyen ne bilmiş.

Lâmba isinde islemiş
Parmak basmış ta süslemiş
Oğlumu yaman beslemiş.

Gurbette ne imiş işim
Oğlum olmuş görmemişim.

Söz edermiş giden gelen;
Gurbette evlenmiş, falan
Amma doğru amma yalan

— Ağın'ın yolları şose —
İnanmamış kim ne dese.

Meyvalar dalları tutmuş,
Yayma, yayma dut kurutmuş
Bu ayrılık cana yetmiş

— Ağın'ın yolları çamur —
Böyle geçermişim ömür.

Oruç tutmuş Ramazanda
Pekmez kaynatmış kazanda
Us yokmuş gurbet gezende

— Ağın'ın yolları tozlu —
Sitem etmiş elâ gözlü.

Yatağım dama serilmiş,
Yorgana koku sürülmüş,
Yastığa çevre sarılmış,

— Ağın'ın yolları eğri —
Gurbette durulmaz gayri.

Ağı olmuş suyu, aş
Benimle doluymuş düş'ü,
Bekliyor bu yazbaşı

— Ağın'ın yolları yokuş —
Gitmek vacip oldu bu kış.

Ömer KAYAOĞLU

YİNE AK ÖRTÜLER

Yazan ; Ülkü SOYLU

«Atalım Ak örtüleri» başlıklı yazımda amacım ak örtülerin atılmasını sağlamak değildir. Ben, o yazıyla ak örtüleri bugüne dek sürdüren zihniyeti yermiştim. Bu tutucu zihniyetin tek belirtisi ak örtüler değil elbet. Ama bizce en iyi bilinen örneği ak örtüler...

Kimi okuyucularımız ak örtüleri bazı ihtiyaçlara bağliyerek gerekli buluyorlar. Ama inandırıcı olmuyor bu gerekçeler.

Ak örtüler, bağda, bahçede çalışan kadını güneşten koruyacak bir araçsa kapalı yerlerde neden kullanılır? Kadınlar arasındayken atılır da erkeklerin yanında neden sıkı sıkı başa sarılır?

Hem, Ağın'ın güneşi Hacı Gilin mezarlıkta mı yakıcı oluyor ki Plajlarda mayo giyen hanımlarımız buraya gelince örtülere dolanıyorlar?

İşte benim kalemime ikide bir takılan örtüler, bu, dönemeçte başlara sarılanlardı: Yoksa, başını güneşten korumak için bağda çalışırken örtünen Ağın kadınına saygıların en içtenini duyarım ben. Dini inançların etkisiyle örtünenlere de sözüm yoktur. Onlarda hiç değilse inanç vardır.

Benim sözüm, inançsız örtünenleredir. Örtüleri en anlamsız şekilde onlar kullanırlar. Onların örtünme gerekçeleri yoktur. Bu davranışları da yukarıda belirttiğim tutucu zihniyetin sonucudur. Bu zihniyet nedir?

Bu zihniyet toplumsal kuralları akıl süzgecinden geçirmeden kabüllenen bilinçsiz kişilerin benimsediği bir zihniyettir. Düşünmeyen, alışılmışı karşı koyamayan, eskiden kopamayan güçsüz kişinin canla başla bağlandığı bir zihniyettir. Bu zihniyet kişiyi geleneklere, âdetlere, alışkanlıklara sıkı sıkı bağlar. Dedikodu dediğimiz sosyal baskıdan, suçlamlardan korur. Kişiye, üzerine şimşekler çektirmiyecek, rahat bir yaşantı sağlar. İşte bu rahatlaktır ki kadını davranışları üzerinde düşünmekten alıkoyar. Ve onu bilinçsiz bir taklitçiliğe götürür.

Ben, düşünmeden, batıdaki her yeniliği koppe eden «ye-ye-ci» gençlerimizin olduğu kadar; düşünmeden alışılmışı devam ettirmek isteyen tutucunun da karşısındayım.

Akıl yürütmeden kalıplara uyan, anlamını yitirmiş şekilleri inanmadan uygulayan; davranışlarını başkaları ne der sorusuna göre düzenliyen insanın karşısındayım.

Bu ulusu, girdiği çıkmazdan bu tip insanlar kurtaramazlar.

Atatürk, her bakımdan erkekle bir düzeye getirdiği Türk Kadınından bunları beklemiyordu...

Canımdan Ziyade Sevdığım Ağın

Yazları yemyeşil, kışın kar olur.
Bağlarında üzüm olur nar olur.
Bir görene ayrılması zor olur.
Canımdan ziyade sevdiğim Ağın.

**

Yaz olunca dolar, kışın boş olur.
Düğünleri dernekleri hoş olur.
Sofrasında binbir türlü aş olur.
Canımdan ziyade sevdiğim Ağın.

**

Bol sebze yazıları düzleri.
Sürü sürü papatyadır kızları.
Çok mert olur hiç eğilmez sözleri.
Canımdan ziyade sevdiğim Ağın.

**

Senden doğan hep, gurbete çekilmiş.
Hasretlikten belin boynun bükülmüş.
Nice evler viran kalmış yıkılmış.
Canımdan ziyade sevdiğim Ağın.

Nadire KARADEMİR

Ağın'dan Nükteler :

Geçen sayımızda kişiliğine de kısaca değindiğimiz Ağın'ın meşhur nüktedanlarından İbik Dayı tıraş olmak üzere berbere gider. Berber Mehmet usta (ERCAN) İbik Dayı'nın sakalını güzelce sabunladıktan sonra usturayı alır eline başlar kazımaya. Kör ustura İbik Dayı'nın bir hayli canını yakar ve sabrı tükenir.

— Yavrum Mehmet bu ustura neden? diye sorar.

— Amuca çelikten.

— Ben biliyorum gözümünden ateş çıkartıyor da... diye cevabını yapıstırır.

(V. ÖZKUL)

TÜRKİYE' DE AKIL

Müslüman Türklerde Akıl Hastalığı Anlamı :

Asya Türklerinin İslâmiyetten önceki devirlerde ruh hastası ve tababetine karşı olan muameleleri kat'i olarak bilinmiyor. Ancak eski Türk hayatında demokratik zihniyetin ve sağlam bir aile moralinin hâkim olmasına bakılırsa, insanın ruh hallerine de o zamanki bilgi ve telâkkilere uygun olarak bir yer ayırmış oldukları muhakkaktır. Daha sonra ruh hastalarına karşı olan saygı ve insanî muamelelerinde halis müslümanlık emirlerinin de tesirleri olmuştur. Türklerde ruh tababeti müesseseleri ve akıl hastalarını tedavi, eski tarihlerde bile vardı. Orta Asya Türklerinde bilhassa Uygurlarda hekimlik vardı ve akıl hastalıkları tedavi olunurdu. Felsefe ve dine pek düşkün olan Doğulular, evveldenberi akıl hastalarını sade şefkate değer bir hasta değil, Allahlık bir yatarık sayarlar, aptalları evliyâlığa kadar yükseltirler, cesur ve girişkenlerin isimlerine iftiharla deli sıfatını takarlardı. Tarihlerine şan veren kahramanları Deli Ahmet Paşa, Deli Mehmet diye hürmetle anarlardı. Sade müslümanlarda değil, Matyüs İncilinde de aptalların ahirette Allaha yakın olacağı yazılıdır. Müslümanlar akıl hastalarına şefkati adeta bir ibadet kadar sevap sayar, ruhunu masum ve günahlardan uzak telâkki eder, dünyada da, ahirette de suale maruz kalmıyacıklarına inanırlar. Türkler riyasız ve fedakâr müslüman oldukları için bu hususta herkesten ileri gitmiştir. Nitekim akıl hastalarına iyi muamele edilmesi Kur'anda da yazılıdır. Kur'anda akıl hastalarına dair âyetler vardır. Hastaların kapatılması, iyileşmesine çalışılması, yiyecek ve giyecek verilmesi, kendilerine güzel muamele edilmesi dinî bir emir tarzında yazılmakta olduğu gibi, hastaların yaptıkları günahlardan sorumlu olmadıkları bildirilmektedir. tasavvufî fikirlere (mistik) ve inanışlara bağlı olarak müslümanlığı en iyi bir şekilde harpler ve büyük gayretlerle Doğuya yayan Türklerde deli, Allahın kızgınlığına uğramış bir zavallı değil, kutsal tarafları olan gerçek bir hasta idi. Bunun içindir ki birçok yerlerde zararsız olarak dolaşan ve kimseye zararları dokunmayan budala tipte bazı meczuplara veli demişler; Ölümlerinden sonra bunların ruhlarını daima anmak için sandukalarına adaklar koymuşlardır. Doğuda olum olası delilere çok acırlardı. Birçok aileler koyun ve tatlı gibi adaklarını yollarlardı. Bu şefkatin zaman zaman garip ve zararlı şekline de rast-gelindiğini Mazhar Osman'ın şu hikâyesi bize göstermektedir: «Toptaşı'na ilk tâyinimizde elinden 15 sene evvel katil çıkmış bir hastayı bir ihtiyarın kefaletle almak istendiğini söylemişlerdi.

İhtiyar sualimize şöyle cevap vardı: (Bu hasta benim birşeyim değildir. Ben fakir adamım. Bütün yük bir sevap yapamam. Ne hacca gidebilirim, ne de zekât verebilirim. Her sene tımarhanede yatan iki kimsesiz hastaya kefil olur, onların serbestisine delâlet ederim. Daha benim gibi hayırsevenler vardır. Bu katille de geldim birkaç defa görüştüm. Zaten deli de değil. Çıkarıp sokağa serbest bırakacağım...)

Şefkatin bu cahilane ve zararlı şekline bugün bile tesadüf etmekteyiz. Kendi hastalarını ziyaret ederken diğer bir hastanın mektubunu, dilekçesini gizlice alıp postaya verenler, bu suretle hastane idaresini güçlüğü sokanlar halâ pek çoktur. Paranoyak, hipomanyak, gibi akıllı görünen hastaları halk, hattâ hekim olmayan münevverler nasıl tanıyabilir? Bunların iddiasına bakılırsa ana ve babasının, hekimlerin, Hükûmetin gaflet veya kast ile tımarheneye soktuğu hastaların adedi her sene bini geçer. Memleketimizde bâtil itikatlar azalıyor, günden güne hekimlerimiz çoğalıyor, felç olmamak, delirmemek için hekimlerden çare soruluyor. Fakat halâ gömleğinin yakasında gizlenmiş bir muska ile hekime gelenler; üfürükçülere, hocalara okutanlar yok değil. Bazıları halleriyle böyle şeye inanmayıp ayıp olduğunu itiraf ediyorlar. Çoğu da bir ihtiyar ananın hatırını, senelerin inanışını ileri sürüyor. Tabii cahil halk arasında yobazlar saltanatının yıkıntısı az çok duruyor.

İlk Akıl Hastahaneleri (Bimarhaneler) :

Şimdi Türklerde ve Müslümanlarda akıl hastalıkları müesseselerin başlangıcına dönelim :

İslâmiyet, İkinci Halife zamanında İskenderiye'yi aldıktan sonra müslüman bilim adamları Romalılardan, Bizanslılardan, Yunanistandan atılan ve buraya sığınan âlimlerle temasta bulundu. Hipokrat'ın, Paul d'Egine'in, Gallien'in eserleri Arapçaya tercüme edildi. Hipokratlar, Galinoslar asırlar boyunca daima tıbbın babası hürmetini gördü. Romanın, Bizansın, Yunanistan'ın ve İskenderiye'nin tıbbî yavaş yavaş İsfahanlara, Semerkantlara, Şamlara taşıdı. Nitekim Beşinci asırda Bizans Devleti tarafından üç tanrı var yerine, bir tanrı var dedikleri için sürülmüş (Nestorien) papazları adamlarıyla beraber İran'a sığınmışlardı. İran'ın Gündişapur şehrinde bu papazlar o zaman Maristan tâbir edilen bir müessesese kurmuşlar ve bu müessesenin ilk hekimleri olmuşlardı. Maristan sağlık yurdu manâsına geliyordu. Bilâhare bu kelime Bimaristan yani hasta yurdu şekline sokuldu. Daha sonra Elbimaristan olmuş. (Almanlar bu kelimeyi Krankenhaus

HASTAHANELERİ

Yazan : Dr. Hamit SOYLU
Ruh ve Sinir Hastalıkları Müttehassısı

olarak kullanmışlar). Zamanla bimar kelimesini timar şekline sokmuşlar ve bimarhane yerine timarhane demişler. Yani hastalara bakılan yer demektir. İslâmiyetten sonra yani Dokuzuncu asırda Fahrettin Razi'nin Bağdat'ta Harun Reşin zamanında Maristan denilen bir sıhhat evinin başhekimisi olduğu malûmumuzdur. Millâdın 800. yılında Şam'da bir akıl hastanesi açılmıştı. Bu binaya Maristan diye Fârisî bir isim verilîşi de manâlıdır. Zamanımıza kadar da akıl hastanelerine bimarhane veya halk lisanında timarhane dendiğini bilmekteyiz. Harun Reşit zamanında ilk bimarhane Bağdat'ta yaptırılmıştır. Abbâsîler zamanında Bağdat medeniyet ve irfan merkezi olmuştur. Hastaneler ve hekimler çoğalmıştı. Harun Reşit'in hususî doktorları Bahtî Şua ve oğlu, akıl hastalıklarını tedavi ile şöhret almıştı. 875 yılında İbni Talun'un Mısır'da bir hastane tesis ettiğini ve bir akıl hastaları mahallesi bulunduğunu Kirchof yazıyor. Herhalde Orta Çağ'da ruh tıbbının üstün kişileri müslüman hekimlerdi.

Fahrettin Razi ve İbni Sina'nın psikoanalizle meşgul olduğunu bile görüyoruz. İbni Sina'nın külliyyatının onuncu ve onbirinci ciltleri (Tokatlı Mustafa tarafından tercüme edilmiş) ruh tababetine dair birçok bilgilele doludur. Yalnız tababetin değil, Türk medeniyetinin en büyük simalarından biri olan İbni Sina (980 - 1037) yı Araplar, Acemler benimsemiş olmakla beraber hakikatte bir Türk hekimidir. Bu büyük tıp otoritesinin deliller hakkında tavsiye ettiği «Merhamet ve iyi bakma» akıl hastalıkları hakkında olumlu tıbbî kanısından ileri gelmekte idi. Daha o zamanlar melânkoli ile sindirim cihazı ve karaciğer arasında sıkı bir bağıllık olduğunu, idrosefali (büyük kafa) ile mikrosefalinin (küçük kafa) beynin hasta olmasından ileri geldiğini İbni Sina yazmıştır.

İslâmiyetten sonra ve Türkler devrinde Mısır Bimarhaneleri :

Mısır, eski hekimliğe kaynak olmuştur. İskenderiye ekolü burada ilmini yaymıştır. Osmanlılar zamanında Mısır hekimleri İstanbul'a kadar çağırılır ve onların yaptıkları ilaçların saraylara kadar alıcısı bulunurdu. Mısır'da 140 bimarhane olduğu yazılır. Bunların hepsinin akıl hastalıklarına ait olmadığı şüphesizdir. Binaların yapılışına ve biçimine, bilhassa tedavi tarzına, bakılırsa esas tedavinin sinir ve ruh hastalıklarına ait olduğu neticesi çıkarılır. En meşhurları: Camii Ezher, Sultan Mûebbet, Makamı Kutsî, Sultan Kalavun idi. Bu müesseseler zenginlerin adakları ile, zekâtlarıyla ve sarayın gönderdiği

yiyecek ve giyeceklerle idare olunurdu. Onsekizinci asırda Kalavun Bimarhanesinde 306 hasta vardı. Bu Bimarhane hepsinin muntazamı ve iyisi idi. Kalavun caminin bir köşesinde her tarafı mermerle döşeli büyük bir bina idi. Harem ve selâmlık tarafları vardı. (Bu tâbir Üsküdar'daki Toptaşı Bimarhanesinde de kullanılırdı) Kalavun Bimarhanesinde harem tarafının ortasında bir mermer havuz ve fıskiye vardı. Hastaların yemekleri imarettten çıkar, 12 tıp asistanı her hastanın arzu ve mizacına göre yemekler ve ilaçlar hazırlar, doktorların yanında muhafız olarak gardiyanlar bulunurdu. Hipokondriyaklar, nev-rastenikler, histerikler, psikastenikler, melânkolikler, salonlarda temiz elbiseleriyle oturur, ipek çarşafı yatakları içinde yatarlardı. Hizmetçiler hastaların etrafında pervane gibi dolaşır, hastaların üzülmelerine dikkat ederlerdi. Taşkın hastalar için vaziyet böyle olmayıp maalesef onlar zincirlere bağlanır ve dövülmesine müsaade edilirdi. Mısır'da kullanılan ilaçların çoğu nebati idi. Ne kadar nadir ot varsa dünyanın dört tarafından Mısır'a gönderilirdi. Bimarhane hekimleri de bunlardan ilaç yaparlardı. İlaçların en tanınmış Tiryaki Faruk, Faruku Erbaa denilen ve Faruk isimli yılanla yapılan ilaçlardı. Kalavun binasının Farukhane denilen bir yılan yeri varrı. Yılanlar burada saklanırdı. Hekimbaşının yanında kasaplar, pişiriciler asistanlar bulunurdu. Bu adamlarla beraber dinî merasimle tekbirler getirilerek, dualar okunarak yılanlar doğranır, derileri soyulur, güzelce yıkanır, tuzlanır, sırgalı küplere doldurulur, kuvvetli ateş üzerinde kaynatılırdı. Üç saat kaynatıldıktan sonra üstündeki sarı yağı alınır ve zeytinyağı ile karıştırılarak kaplarda saklanırdı. Venedik'e, İstanbul'a kadar gönderilen bu yağ, misk gibi kokar ve cilt hastalıklarında kullanılırdı. Yılan çorbasına eklemek doğrayı pyedikleri; sinirlere, gözlere, etlere fazla kuvvet verdiği yazılmaktadır. Kalavun Bimarhanesinde böyle Tiryaki Faruk yapan lâboratuvarlar olduğunu ve bu ilacı Avrupa'ya bile sattıklarını Evliya Çelebi Seyahatnamesinde bahsetmektedir. Zaten yılan taa Esculapdanberi tıbbın sembolü olarak bilinmektedir. Yılan üç sebepten dolayı tıbbın sembolü olmağa hak kazanmıştır: 1 — İhtiyatlı bir hayvandır, 2 — Uzun ömürlüdür, 3 — Asırlar boyunca etinden Tiryak yapılmıştır. Bugün de tıp rozetlerinde yılan işareti bulunmaktadır.

(Devamı gelecek sayıda)

Osman Tepeli Karınca

Yazan : H. Hüseyin KARATAŞ

Varlığımız evrenin büyük-
lüğü önünde nokta mı ne- Ya
tasavvurların büyüklüğü ne?
Us evrenden büyük mü ne?

Öykü, Osman Tepesinin güney yamacında, yüz-
lerce karınca yuvasından birinin, yüzlerce karın-
casından Cese'nin, başından geçer yakın zaman
içinde. Diğerlerinden farklı bu yuvanın, dış alanı-
nın tam ortasından bir sütlüğe çıkar her bahar-
da. Ot iki karış yükselince belediyeden gelen bir
buyrukla karıncalar, yapraklarını kemirir, ku-
ruturlar. İki karış yüksekliğindeki gövde, onur
direği olur onlara. Erzak ambarına en fazla yiye-
cek teslim eden, direğe çıkartılarak teşhir edi-
lir her günün akşamı.

Ancak güneşe özgü, usta ressamın bile
yapamayacağı bir gurub vardı, bu perşembenin
sonunda. Çok hafif esen yel, onur direğini yavaş
yavaş salladı. Direkle birlikte uçtadı karınca da
sallandı. İri kıym karınca, diğerlerini küçümser
bir edayla bakıyordu. Direğin tepesinden, ön
ayaklarını gururla kaldırdı, çene kemiklerini sı-
ratarak biletti. Dişiler, gıptayla baktılar, erkek-
ler hasetle. Onur direğindeki karıncanın yakını-
rı da ondan az kibirli değildi. Birisi; Onur di-
reğini, çoğunlukla bizim aile işgal ediyor dedi.
Yaşlıca bir karınca :

— Soyla övünmek akıllılık olmaz dedi. Geç-
mişini biliyor musun? Elbette bilemezsin, üstün-
lük duygusuna yeniksin. Geleceğini biliyor mu-
sun? Elbette bilemezsin, gözünü tersine çevirip
bakamayacağın gibi.

— Göz ileri bakar.

— Ama ufuktan öteyi göremez. Öteyi gör-
mek için yürümek gerek. Gözle ufuk arası bu-
gün. Ufuktan sonrası yarın. Yürümek zaman...
Soyla öğrenmek inkârdır.

— Kenger kökünden kenger sürer, sütlüğe
kökünden de sütlüğe. Sütlüğe kökünden ken-
ger bittiğini gördün mü?

— Meşhur kelandır. «Aynı dereden iki kımız,
su içei, biri şekerle dolar, diğeri boş kalır. Aynı
çiçekten iki arı öz alır, biri zehir, diğeri bal
olur.» Duydun mu?

Övünen karıncayla, yaşlıca karıncanın tar-
tışmalarını dinleyen zavıf Cese, bu direk yıkıl-
malı dedi içinden. Yıkılmadıkça bu yuvanın bi-
reyleri arasına direk uzunluğunca ayrılık gire-
cek. Ayrılığın arkasında, kayırma vardır. Ayrıl-
lık acı getirir. Ayrılık kuvveti parçalar. Onlara

yaklaşarak bu direği kaldırmalıyız dedi. Övünen
karınca :

— Direği kaldırmak, yarışmanın önlenmesi
olur dedi.

Cese :

— Herkes gücünü, gücü veren için değer-
lendirmeli. Kendisini bu vergiden sorumlu bil-
meli. Gösterişli değerlendirmeler kibir getirir.
Kibirin anlamında başkasını küçük görme de
vardır. İşte, bundandır ki: Değerlendirmeler ka-
naatlara göre olmaya başladı. Üstelik değerlen-
direnler beyinsiz. Ben, bugün iri bir buğday ta-
nesi getirdim. Direkteki şu kabadayı, mayıs bö-
ceklerinin elinden alınmış bir pislik yuvarlağı
getirdi. Hangisi daha besleyici? Ama akılsız am-
bar memurları, pislüğün büyüklüğüne bakarak,
ona birincilik verdiler.

Övünen karınca, cevap verme tenezzülünde
bulunmak istemiyormuşcasına uzaklaştı. Bu sıra-
da birinci koridorun iki numaralı ambar memu-
ru delikten çıktı. Alandaki karıncalarda bir kay-
naşma oldu. Yaşlısı, genci yerlere kadar eğildi-
ler, selâmladılar. On-onbeş saniye sonra da am-
barlar genel müdürü çıkageldi. Karıncalarda hiç
değişiklik olmadı. Hatta umursamaz bir tavır
takındılar. Cese; yaşlıca karıncaya :

— Görüyor musun dedi? Bu memlekette ya-
şanmaz. Genel Müdürü umursamıyorlar, ambar
memurunun önünde yerlere dek eğiliyorlar. Genel
Müdürü Osmantepeli, Ambar Memuru Karadağlı
olduğu için. Yabancıya saygıdan değil bu. Çeke-
memezlikten. Burada yaşanmaz. Akılın mezarı
olur burası. Uzaklaşmak gerek.

Yaşlıca karınca : Yanlıyosun, bencilikten
arınmış akıl, herkesin içeceği berrak bir sudur.
Aynada kendi rengini görüyorsun. Renkleri gör-
mek iyi. Gönlü ayna yapmak, bütün renkleri
yansıtmak daha iyi.

— Aynanın parlayamayacağı bir ortamda
yaşıyoruz. Değerimizi bilmiyor bu memleket. Baş-
ka yerde olsaydım, çoktan bir ambar memuru ol-
muştum. Gitmeliyim. Gurbete gitmeliyim.

Direkteki karınca azametle, ağır ağır indi.
Yaşlıca karınca çenesini açtı, bir şey söylemeden
kapadı, deliğe yöneldi. Güneş el-ayak çekmişti...
Cese, bilinçsizce ana yola çıkan patikaya düştü.
Ağır ve dalgın dalgın ilerliyordu. Karmakarışık
düşünceler arasında olayları, olanları yakalama-
ya çalışıyordu. Böbürlenmeler, iyi düşünenler,
iyi düşünenlerle alay edenler, üstün görülenler,
horlananlar... Sonra da birinci koridorun iki nu-

AĞIN'DA ÜLKÜCÜ BİR ÖĞRETMEN

Yazan : İsmail BEYDEMİR

Çocukluk arkadaşımı Şeref, Dırıkko gilin mahallede otururlardı. Yazlarını Ağın'da, kışlarını Keban'da geçirirlerdi. Keban'lı Hafız'ın torunu diye tanırdık onu. Mahallemizin Uzungil mahallesi içine girmesi, yukarıda arkadaşlarımın bulunmasından ötürü, yakın olmasa bile, bir tanışıklığımız vardı. Daha sonraları Köy Enstitüsüne gitti. Öğretmenliğinin ilk yıllarını Ağın'a yakın olmayan yerlerde yaptı. Ancak, uzaktan da olsa, durumundan bilgilenebiliyor, ele avuca sığmaz tutumu ile horlandığını duyuyordum. Gene yazları Ağın'a gelir, ama bu kez konuşmalarımız biraz daha derince olur, böylece de arkadaşlık bağlarımızı güçlendirirdik. Bu durum iki yıl öncesine dek kırık dökük sürüp gitti. Şeref Erdem'i daha yakın ve daha içten Ağın'a İlköğretim Mü-

maralı ambar memurunu hatırladı. Beğenmediği, karşısında olduğu duygu ve düşünceleri unuttu. Yüreği gıptayla doldu. «Evet» dedi, Gideceğim, gurbette ben de öğle olacağım. «Hiç kimsenin kendi memleketinde peygamber olduğu görülmemiştir.» Götmeliyim. Toprağın nemliliğini duydu, durdu. Yeniden ilerledi, ayağı suya değince dereye geldiğini sezdi. Geceyi orada geçirmeğe karar verdi, bir çöpün altına gizlendi. Sabahleyin, karşı kıyıya yatık söğüt ağacından geçti. Üç saatte caddeye geldi. Ayın onuna dek ancak Serttaşın dükkânı hizasını buldu. Yolları çok bozuktu, bazan çakılların arasından çıkmak için dakikalarca uğraşıyordu. Karakolun önünde büyük bir kaza atlattı. Az kalsın bir jandarmanın postallarının altında can verecekti. Bir ara gurbete çıktığına pişman oldu. Dönme isteğini duydu. Birinci koridorun ikinci ambar memurunu yeniden hatırladı, yüreği hopladi. Başka yerlerde bilmedik insanlar önünde eğileceklerdi. İtibarı sahibi olacaktı. Evvel Allah bilgisine, zekasına güveniyordu. İlerlemek için cesur olmak tehlikeleri göğüslemek gerek. Büyükler, büyük olaylarla karşı karşıyadır. Düşünceleri geçti kafasından. Geride bıraktığı memleketinde, sohbetini çok sevdiği bir ihtiyarın: Yarın rahatlarına kıyanlarındır sözünü hatırladı. Bu iç gücünü artırdı. İhtiyarı özlemle bir daha andı, bilingsizce iç geçirdi. «Ne o» dedi, kendi kendine. Ne oluyorum, kaçtığım yere şimdiden mi hasretlik...? İnatla adımlarını sıklaştırdı...

(Devamı gelecek sayıda)

dürü olarak geldikten sonra tanıdım. Ben hiç bir kez bu kaniya varmadım ama, bazı tanıyanlar ona kibirli derlerdi. Yalanda değil hani, ilk görenin üstünde bu etki derin bir iz bırakıyor. Oysa bu; onun yaratılış özelliği olmakla birlikte, güvenli olarak işlediği konu üzerinde konuşurken sözlerini toparlamak için sıkı durmanın verdiği ağırbaşlılıktan ileri gelen bir tutumundan başka bir şey değildir. Bunca edingimden (Intibamdan) sonra, bu yıl Ağustos'un ilk günlerinde son görmemde, Şeref'i yeniden tanıdım. Ağın'da bulunmasından çok kıvanç duyduğum bu arkadaşaya verdiğim değer az olduğuna yakındım. Onu yeniden ve gerçek öğretmenliği ile tanıdım, çok mutlu oldum :

Şeref Erdem, mesleği bize yabancı da olsa, bildiğim ölçüler içinde örnek bir öğretmen. Bütün öğretim koşullarını çok iyi ve yakından biliyor. Çalışıyor, yılmıyor, buluyor, uyguluyor. Atatürk'un ölümü için alışılagelmiş törenlerin dışında, kendi öz buluşu ve yazgıları ile düzenlediği yazıları okudu. Kutlama töreninin uygulamasını anlattı. Bir hoş oldum, içten bir saygı duydum. Öyleki, Atatürk bile bu törenin anlatılışı ile bende bir başkalık, düşünüp de eremediğim bir derinlik izi bıraktı. Büyük bir opera yazarı gibi, işlemiş konuyu. Sessiz bir müzik duyuluyor şöyle derinden, içli. Görmek isterdim bu törenlerini Şeref Erdem'in, görenlere ne mutlu diyip hayıflanıyorum. Bir hizmet olarak bunları yayınlasa çok iyi olur kanısındayım.

Bunca övgünün Şeref için hiç bir şey olmadığını söylemek bir Ağın'lılık ödevidir benim için. Ancak büyük üzüntüm, bu günlerde Şeref'imizi yitireceğiz. Yurt dışındaki Türk çocuklarının eğitimi için gönderilecek öğretmenler içinde Şeref'de var. Sınavları kazanmış, kendisi de bazı gerçek ve değerli düşünceleri, geleceği için bunları istiyor. Bir şey denmez haklı Şeref ama, Ağın'dan gitmesi dayanılmaz bir acı veriyor. Yeri zor doldurulur bî yitik olacak.

Sevdiğim bir yere değerli hizmetlerinden ötürü gönülden saygılarımı açıkça belirttiğim bu sevgili arkadaşıma, ömür boyu mutluluklar, tuttuğu işlerinde başarılar dilerim.

Not : Bu yazı Ş. Erdem Belçika'ya gitmeden önce gönderilmiştir.

GÖRDÜKLERİM

Düğüncü hazırlanmıştır. Hatır için, keyf için, şenlik için gidecekler gurup gurup toplanmış. Seskane yüklenmiş ortasına çocuk oturtulmuş. At dizgini etrafında dönüp duruyor.

Bütün kafiye yol havası ile hafif bir dalgalanmadan sonra yavaş yavaş yürümeye başlar. İleride yan yana yürüyen oynayan atlar, sert ikazları çalğı ve önünde birkaç oyuncu, elele çocuklar ve bembeyaz temiz örtülere bürünmüş baci, bibi ve teyzelerimiz. Bunlardan koşanlar, yarı yolda kafiyele karışanlar.

Gani dayı aniden havayı değiştirir yol gösterirdi. Kimin içindi bilemezdik. Arkadan

**Gamzedeler Gamze deler
Gam vurur, Gamze deler
Sinem hakkâk delemes
Delerse gamze deler**

veya

**Oku yara
Git derdim oku yara
Sinemde yer kalmadı
Meğer ok oku yara**

Saz ve söz cünbüştü herkesin gönlünü doldurmuş yol bitmiş, kafiye dinlenmiştir.

Tarlada guruplaşan, oynayan, şahlanan atların sırtında kaybolurcasına uzanan ve küçülen biniciler; vuranlar vurulanlar, kaçanlar ve gürlü-yerek kovalıyanlar.

Ecdat yadigarı destanlaşmış bu eğlence çok-

tan bahar karı gibi eridi kayboldu. Şimdi ses-gane için at bulmak dahi mesele. Ecdadımızın üzerinde büyüdüğü ve öldüğü bu asil mahluk şimdi meydanlarda kumar aleti olmak için yetiş-tirmekte ve beslenmektedir.

Eh! Vakit tamam, düğüncü yavaş yavaş kı-mıldamakta, içeriye haberler gönderilmekte, ha-berler alınmaktadır. Bazılarının sinirli halleri gözden kaçmıyor. Gözler nemli gönüller kırgın. Sebebini aramaya kalkmayın. Bu birinin bittiği yerde başlayan tatlı hayallerin sevincindenmidir? Nedendir bilinmez.

Örtmenin altında Kenger akortunu yapmak-ta Gani dayı ses vermekte. Keman tizden tak-sime girmiş Gani dayıyı hazırlama gayretinde. Gitme hazırlığı ilerliyor sevgane yüklenmiş. At birden fazla. Hazırlığın bitmek üzere olduğunu hisseden Gani dayı birden bire (Atlar eğlendi balam geldi kapıya) havası ile evdeki telaşı he-yecanı son haddine çıkarmıştır. Gözler anada ve daima meşgûl gözükken babadadır. Bütün irade-sine rağmen gözlerindeki ıslaklığı atamıyor.

Gelin kapıda gözüktüğü an çalğı sesine hıç-kırıklarda karışmakta ve kafiye neşe, sevinç, hü-zün ve toz dalgası arasında ilerlemektedir. Anne sere serpe çağlıyan göz yaşlarını silerek kapının ardına çömelmiş ruhundaki boşluğa manâ ara-maktadır. Gelin gelmiş, düğün bitmiş, hava du-rulmuştur. Fakat bu düğün bir aşkın sonucunu yoksa bir geleneğin eserimi olmuştur. Sizlerde bunu tayin edin .

DÜŞÜNCELER

kânlı aracıdır diyoruz. Çok küçük ve dar şartlarla meydana getiri-len ve birleştirilen bu yapraklar, yurdun bir ucundaki bir sesi, yalnızca yurdun diğer ucuna değil, yurt dışındaki kulaklara da her ay duyurmaktadır, bu çabadadır. Bu çalışmalarımızda her türlü maddi manevi yardımlarınız kadar tenkitleriniz de bu yolu-muzda bize ilginiz demektir, çok değerlidir.

Burada, yine bir rastlantıdan, ayak üstü bir rastlantıdan daha bahsetmeden geçemeyeceğiz. Aydın birer kişilik ve ortamda ol-duklarını bildiğimiz iki bayan hemşehrimiz. Birisi, derginin, daha okumlu, araştırmacı ve geniş kapsamlı olması gereğine dokundu. Bunların, neler olabileceğini ve ne gibi katkılarda bulunabileceğini yazıyla bildirmesi isteğimize de, samimiyetle, imkân aradığımızı söylerken diğeri «Bugünlerde evlenen veya ölen yok ne yazıyorsu-nuz, o röportajınız da daha ilk bakışta hayali oluşu ile çok gülünç» diyordu. «Hangi sayıda, hangi röportajınız?» sorusunu ise, «hatır-lyamadığı, esasen fazla okuyup incelemek fırsatını da bulamadığı» şeklinde cevaplandırıyordu. Fakat, bunları söylerken, yine, dergi hakkındaki fikrini anlatmaktaydı. Bizim dileğimiz, bunu da yaz-masıydı.

Evet, okumasanız ve gözüntüze de ilişse, hatırlınızda tutmağa lüzum kalmadan, niçin okumadığınızı, ya da neden beğenmediğinizi, yazabildiğiniz kadarıyla göndermenizi istiyoruz. Fikriniz, an-cak böylece değer kazanabilecek, dergimize de kazandıracaktır.

AGIN

Salim gülerek uzaklaştı. Bende gidip evciğime oturdum. Güneş doğunca evcikten kalk-tım, diğer arkadaşlar gibi Şev-ki dayının evciğine geldim. Bizimkiler Şevki dayıyı ortaya almışlardı. Beni görünce üze-rime yürümek istedi, Muhlis abi bırakmadı. Biraz sakinleş-tikten sonra başladı yalvar-maya.

-- Ula bana bu oyunu oynadı-nız bari kimseye söylemeyin. deyince Muhlis abi elinde tut-tuğu yumakları göstererek, eğer koçana götürüp üzerine-de 52 model Şevkinin keklük-leri diye yazmasam diyerek yumakları aldı gitti.

Hakikaten 52 model Şev-kinin keklükleri kahvenin di-reğinde uzun müddet asılı kal-dı. Şevki dayı da bir zaman koçana inmekten mahrum kal-dı.

Ağnılılara kucak dolusu selamlar sevgiler.

ABONE ADRESLERİMİZ

102 — Hulki ÖZER
Amerikan — Türk Dış Ticaret
Bankası A.Ş. İzmir Şubesi
Cumhuriyet Bulvarı No: 68
P.K. 818 — İZMİR —

103 — Halûk NİKSARLI
Ağın Kuyumcusu Park Cade-
si No: 37 — ELÂZİĞ —

104 — Halis YÜCEL
Hazar Santral Tablo Operatö-
rü — ELÂZİĞ —

105 — Selâhattin ÖZER
Ortaokul Müdürü
KURTALAN — DİYARBAKIR

106 — Ahmet Necmi ERCAN
Cumhuriyet Savcısı
KEÇİBORLU — İSPARTA

107 — Mübeccel BAYRAKÇE-
KEN
Anafartalar — Atatürk Orta-
okulu Fen Grubu Öğretmeni
— ANKARA —

108 — Ali İŞTAR
Keçiören — Kızlar Pınarı Cad-
desi Kuyubaşı Durağı No: 93
— ANKARA —

109 — Dr. Çiçek GÜVEN
Keçiören — Kızlar Pınarı Cad-
desi Kuyubaşı Durağı No: 93
— ANKARA —

110 — Korkut BAYKUT
Çatalköprü İlkokulu Öğretmeni
— ADAPAZARI —

111 — Mahmut İKİNCİ
Defterdarlık Muhasebe Müdürü
— TUNCELİ —

112 — Ali ULAŞ
T.C.D.D. Merkez Mali İşler
Müdürlüğünde Memur
— ANKARA —

113 — Necdet ADIGÜZEL
Zirai Mücadele Enstitüsü
— DİYARBAKIR —

114 — Ahmet ÖZER
D.S.İ. 10. Bölge Müdürlüğü
— DİYARBAKIR —

115 — Cengiz YILMAZ
Gürcükapı Polis Karakolu Po-
lis Memuru — ERZURUM —

116 — İsmet GAGA
Gürcükapı Polis Karakolu Po-
lis Memuru — ERZURUM —

117 — İlhan TUNCER
Yenişehir - Ataç Sok. No. 33/16
— ANKARA —

118 — Orhan GÜRDOĞAN
Cumhuriyet Savcısı
ELBİSTAN — MARAŞ

119 — İ. İhsan KEPEKÇİ
Cumhuriyet Savcısı
BEYPAZARI — ANKARA

120 — Sümer ATALAY
Maliye Bakanlığı Milli Emlâk
Kontrolörü — ANKARA —

121 — Metin EROL
Gülveren Cami Arkası No:
259/B — ANKARA —

122 — Gül BAYKARA
Ümit Eczanesi Cemal Gürsel
Caddesi No. 34/1
— ANKARA —

123 — Fevzi TÜRKER
Yenimahalle Zafer Caddesi
Orta Sokak No. 1/A
— ÇANKIRI —

124 — Kemâl SARIOĞLU
Pul Köyü İlkokulu Öğretmeni
AĞIN — ELÂZİĞ

125 — Sadık GÜNDÜZ
Koşuyolu - Kâtip Salih Sokak
No. 16
KADIKÖY — İSTANBUL

126 — Ahmet TURGUT
Mühimmat Fabrikası Tapa
Terkip Şubesi No. 17684
— KIRIKKALE —

127 — Şevki GÜLER
Rasattepe İlkokulu Öğretmeni
— KIRIKKALE —

128 — Hasan UYANIK
Mühimmat Fabrikası B. Oto-
mat Şubesi No: 5380
— KIRIKKALE —

129 — Ulvi BAŞIBOZUK
Mühimmat Tapa Fabrikası
Pres Atölyesi No: 17594
— KIRIKKALE —

130 — Osman SERTTAŞ
Mühimmat Fabrikası Tapa
Kaplama Şubesi No: 14827
— KIRIKKALE —

131 — Veysel GÜNDÜZ
Mühimmat Fabrikası Tapa İş-
letmesi Muayene Şubesi
No: 15677
— KIRIKKALE —

132 — Mahmut YALÇIN
Kurtuluş Mahallesi 26. Sokak
No: 74
— KIRIKKALE —

133 — Fahri KARAAĞAÇ
Çelik Fabrikası Demirhane
No: 4379
— KIRIKKALE —

134 — Remzi OĞUZ
Akbank T.A.Ş. 2. Müdür
KADIKÖY — İSTANBUL

135 — Doğan BOZOK
Akbank T.A.Ş. Şefi
KADIKÖY — İSTANBUL

136 — Selâhattin SEVİN
Akbank T.A.Ş. Muhasebecisi
KADIKÖY — İSTANBUL

137 — Güner ÖZTAN
Akbank T.A.Ş. Şef Muavini
KADIKÖY — İSTANBUL

138 — Harika SAYGILIOĞLU
Akbank T.A.Ş.
KADIKÖY — İSTANBUL

139 — Uncay DANIŞAN
Akbank T.A.Ş.
KADIKÖY — İSTANBUL

140 — Sevinç GÜLER
Akbank T.A.Ş.
KADIKÖY — İSTANBUL

BAYANLARA DİKKAT :

ÇÜNKİ ZEVLİK VE İŞÇİLİKTE EN ÜSTÜN, EN ORJİNAL

BAYLARA DİKKAT :

ÇÜNKİ FİATLARDA EN UCUZ

AĞIN KUYUMCUSU

HALÜK NİKSARLI

*Altın ve Mücevherat İhtiyaçlarınız, Hertürlü Tamir İşleriniz
için Emrinizdedir.*

*Ancak mağazamızda bulunabilecek çok orjinal modeller için
Türkiye'nin her tarafından sipariş kabul edilir.*

PARK CADDESİ No. 37 ELAZIĞ

